

TISKOVÁ ZPRÁVA, 7. 3. 2014

Velká architektura může vznikat i v malých obcích, upozorňuje výstava a konference

Co mají společného kaple v Jestřebí, lovecká chata v Lednici, chmelový maják v Žatci nebo firemní sídlo Podzimek a synové v Třešti? Není to ani jméno architekta či stavební firmy, ani použité materiály, technologie, doba vzniku, dokonce ani „příběh“. Všechny lze ale najít v městech a obcích pod 20 000 obyvatel. A všechny vykazují rysy velmi kvalitní architektury. Realizace, které jsou průnikem těchto dvou množin, jsou i předmětem výpravného projektu Architektura mimo centra.

Jednu z jeho částí tvoří i výstava a publikace Místa architektonického vz(d)oru, které se odborné veřejnosti poprvé představí v pátek 14. března v Oblastní galerii Liberec. Stane se tak v předvečer dvoudenní mezinárodní konference, jejíž hosté z řad známých zahraničních i tuzemských architektů budou mimo jiné debatovat o typologii, kontextu a přesazích tvorby mimo velká sídla. Se svými příspěvky k tématu Architektury mimo centra vystoupí například slovinský architekt Vasa Perović, Carme Pigem Barceló ze známého španělského ateliéru RCR Arquitectes nebo známý architekt John A. O'Reilly s řadou skvělých realizací na irském venkově. Přijede i známý teoretik a historik architektury Hans Ibelings nebo jeden z nejvýznamnějších představitelů regionalismu, švýcarský architekt Luigi Snozzi.

„Místa v odlehlejších regionech zůstávají často nezaslouženě v jakémisi mediálním stínu, i když se v nich staví překvapivě dobře, a to i přesto, že se musí potýkat namnoze s nedostatkem finančních prostředků a soudobá architektura v nich dosud zdaleka není přijímána jako samozřejmost,“ vysvětluje autor koncepce projektu Petr Volf, který v publikaci soustředil celkem 109 vybraných staveb dokončených v letech 1990 až 2013. Jeho kolekce sestává z hojně popularizovaných objektů jako obnova kláštera trapistů v Novém Dvoře od Johna Pawsona či krytý bazén v Litomyšli od studia DRNH, své místo ale mají i nenápadné stavby typu přístavby základní školy v Hradištku od Davida Krause nebo zvonička v Trojanovicích, pod níž je podepsán ateliér Kamil Mrva Architects.

Publikace i výstava jsou výlučné záběrem i koncentrací. Ale i tím, že neopomínají vyzdvihnout investory. *„Bez poučených stavebníků (a je lhostejno, jde-li o městskou či obecní samosprávu nebo o soukromníka, který vynakládá vlastní peníze) uvědomujících si zásadní význam spolupráce s architektem, se nic kloudného nepostaví,“* dodává Petr Volf.

Výstava a rozsáhlá publikace postihují především architektonická díla sloužící veřejnému prospěchu, ať už se jedná o školy, vzdělávací a výuková střediska, obecní úřady, domovy důchodců, geriatrická centra, kostely, kulturní domy, galerie, muzea či památníky. Věnuje se také dopravním a sportovním stavbám nebo veřejným prostorům či průmyslové architektuře.

Mezi autory, jejichž práce byly do projektu zahrnuty, lze najít vesměs známá jména, ač jdou napříč generacemi i přístupem k architektuře – a liší od obvyklé skladby tvůrců, pro které jsou hlavním „hřištěm“ velká města. Nechybějí realizace Josefa Pleskota, ateliéru Knesl+Kynčl, Jana Línka, Alexandra Skalického, Aleše Buriana a Gustava Křivinky, ateliéru A69 nebo HŠH, Ludka Rýznera, Zdeňka Fránka nebo Antonína Nováka ze studia DRNH.

Posledně dva jmenovaní čeští autoři se vedle teoretiků architektury a publicistů jako Petr Kratochvíl či Adam Gebrian zúčastní i dvoudenní konference Architektura mimo centra, která proběhne od 14. do 15. března v prostorách Oblastní galerie Liberec. Vedle nich přijala účast zhruba dvacítka architektů, urbanistů i kritiků z celého světa, včetně Japonska.

Carme Pigem Barceló, Španělsko

Zaměří se na téma podmínek pro vznik dobré architektury na místech mimo hlavní města. Přednáška s názvem Mimo nebo v síti bude pojednávat o následujících bodech: získávání zakázek; životní styl; pravidla, kultura; udržitelnost; přítomnost...

Vasa Perović, Slovinsko

Myšlenka místa - představa existence místa, konkrétní polohy, neviděného pouze jako „genius loci“, ale jako sociální, geografické, kulturní a dokonce i finanční specifikum, podmínku (rozšířený kontext, chcete-li) pro konkrétní projekt stále existuje. Tato teze bude uvedena a vysvětlena na vybraných projektech.

John O'Reilly, Irsko

Na otázku, co umožňuje kvalitní architektuře, aby prorazila na odlehlých místech, se pokusí odpovědět přednáška „Když odlehlost je výhodou“ vystavěná na několikaleté praxi zahrnující veřejné projekty, rodinné domy i pracovní prostory v odlehlých lokalitách.

Kengo Kuma, Japonsko

Kam až přírodní katastrofy vedou kroky lidstva, do jaké míry ovlivňují způsob budování obydlí

a jak lze využít prostředků své lokality, nastíní příspěvek s názvem Síla místa.

Luigi Snozzi, Švýcarsko

Na příkladu restrukturalizace malého švýcarského města Monte Carasso bude v rámci přednášky Monte Carasso: znovuobjevení města demonstrováno, jak lze zabránit urbanizaci a ztrátě kulturního dědictví a tváře města.

Rolf Kuhn, Německo

Téměř všeříkající titul přednášky Po těžbě v Lužici se IBA stala hlavním faktorem proměny krajiny, jež odhaluje svou podstatu – přetvoření důlní oblasti v Lužici na jedinečný řetězec jezer a nových budov pod vedením IBA.

Herwig Spiegl, Rakousko

Přijetí moderní architektury v odlehlých oblastech při zachování historické hodnoty se opírá o přiměřenost a inteligenci společně s intenzivní analýzou „genia loci“. Interpretace této myšlenky zazní v rámci přednášky Společně raději než proti!.

Hans Ibelings, Nizozemí

Konfrontaci velkoměst a s malými městy a vesnicemi, inovátorů s ranými i pozdějšími napodobiteli, západní Evropy s východní přinese výklad Sféra evropské architektury mapující posledních 250 let evropské architektury.

Todd Saunders, Norsko

Ve vzdálených oblastech Kanady a Norska byly realizovány projekty s omezeným rozpočtem akcentující vztah architektury a krajiny, což bude demonstrováno na základě desetileté praxe v přednášce nesoucí výstižný název Architektura a krajina.

Konference (včetně doprovodných výstav) se koná 14. a 15. 3. 2014 v nové budově Oblastní galerie Liberec v rámci projektu Architektura mimo centra, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Více informací:
Jiří Hlinka - SMART Communication s.r.o.
Direct: +420 272 657 121
M: +420 602 226 913
E: hlinka@s-m-art.com